

بیمارستان ها در آموزش بالینی ، نقش مهمی دارند و امروزه فراگیران در حوزه های مختلف علوم پزشکی بخشی از آموزش خود را در بخش های متعدد بیمارستانها می گذرانند . طیف فراگیرانی که جهت گذراندن دوره آموزشی خود در بیمارستان حضور می یابند بسیار متنوع است از پزشکان حاضر در دوره های گوناگون تخصصی و فوق تخصصی گرفته تا دانشجویان کاردانی رشته هایی نظیر علوم آزمایشگاهی ، رادیولوژی و ... در این مجموعه قرار می گیرند. در سالهای اخیر ، تعداد دانشجویان و همچنین تنوع آنها افزایش یافته است و با توجه به اینکه بیمارستانها در عین حال که به عنوان محیط آموزشی مطرح می باشند ، رسالت مهم خدمت رسانی به بیماران و افراد نیازمند خدمات تشخیصی درمانی را نیز بر عهده دارند ، لذا لزوم وجود برنامه مشخص و ایجاد نظم و هماهنگی های لازم جهت فراهم آوردن زمینه مناسب برای حضور دانشجویان در بخش های مختلف بیمارستانهای آموزشی بیش از پیش احساس می شود.

نقش معاونت آموزشی در بیمارستانها در راستای برقراری نظم و فراهم آوردن شرایط مناسب آموزشی برای تحقق حداکثر بهره برداری آموزشی غیر قابل انکار می باشد ، تا در این رهگذر از یک سو خدمت رسانی به مراجعین بیمارستانها به بهترین نحو انجام شود و از سوی دیگر دستیابی به اهداف آموزشی فراگیران در رشته های مختلف حاصل شود.

با فعال شدن معاونت های آموزشی در بیمارستانها انتظار می رود موارد زیر در بیمارستانها به بهترین نحو مدیریت شوند:

- برقراری ارتباط بین مدیریت دانشگاه و دانشکده ها با گروه های آموزشی در بیمارستانها
- نظارت بر عملکرد آموزشی اساتید در بیمارستان و دانشجویان گروه های مختلف پزشکی
- ارتقاء سطح کیفی و کمی خدمات آموزشی و پژوهشی در گروه های آموزشی بالینی
- برنامه ریزی جهت ارائه خدمات آموزشی پایه ، بالینی و تخصصی متناسب با رشته و مقطع تحصیلی دانشجویان مختلف
- آموزش مستمر کارکنان و بهبود فرآیندها در جهت افزایش بهره وری و استفاده بهینه از منابع
- ارائه خدمات پژوهشی و ترویج پژوهش به عنوان یک ابزار اساسی در حل مشکلات بیمارستان
- هماهنگی جهت ارزشیابی های درونی سالیانه و همچنین آمادگی جهت بازدید گروه های ارزشیابی دانشگاه و وزارت متبوع از حیطه های آموزشی و تخصصی بیمارستانهای آموزشی در این راستا حوزه فعالیت معاونین آموزشی در بیمارستانهای آموزشی و شرح وظایف آنها در هر حوزه به شرح زیر تعریف می گردد:

الف) توسعه آموزش علوم پزشکی

۱. برنامه ریزی به منظور ارتقای کیفیت آموزش پزشکی در بیمارستان متناسب با سیاست ها و برنامه های دانشگاه و بیمارستان با در نظر گرفتن نیازهای آموزشی فراگیران
۲. ارتقای توانمندی های اعضای هیات علمی بیمارستان در زمینه های : برنامه ریزی آموزشی ، ارزشیابی (اعم از فراگیران ، برنامه و اعضای هیات علمی) روش های تدریس و یادگیری ، پژوهش در آموزش ، مدیریت تغییر در حیطه آموزش بالینی ، اخلاق و تعهدات حرفه ای
۳. ترغیب و هدایت کمیته های آموزشی ، بخش ها و گروه های بیمارستانی در زمینه :
 - ۱- ارتقای برنامه های آموزشی و روند ارزشیابی آموزشی
 - ۲- به کارگیری روش های جدید آموزشی و یادگیری
 ۳. اجرای طرح های پژوهشی در آموزش در حیطه های آموزش بالینی.
 ۴. هدایت و نظارت بر برنامه ریزی سالیانه فعالیت های آموزشی بخش ها و گروه ها.
 ۵. پایش مستمر عوامل موثر بر کیفیت آموزش در در گروه ها و بخش های مختلف بیمارستان و ارائه بازخورد لازم به مراجع زیربط.
 ۶. هدایت و نظارت بر فعالیت های دفتر توسعه آموزش (EDO) بیمارستان
 ۷. نیاز سنجی آموزشی و برگزاری کارگاههای آموزشی مورد نیاز در بیمارستان
 ۸. تنظیم طرح های مربوط به ارتقای تکنولوژی آموزشی در گروه ها و بخش های متولی آموزش فراگیران در بیمارستان
 ۹. ارائه پیشنهاد و مشاوره به دانشکده های (پزشکی ، پرستاری و مامائی ، داروسازی ، بهداشت و مدیریت اطلاع رسانی) در خصوص اتخاذ راهکارهای موثر در کیفیت آموزش فراگیران معرفی شده به بیمارستان
 ۹. پیگیری ارتقای کمی و کیفی کتابخانه بیمارستان

ب) امور هیات علمی

۱. نظارت بر حضور و فعالیت اعضای هیات علمی در بیمارستان
۲. بررسی نیازها و مشکلات آموزشی ، رفاهی اساتید در بیمارستان و تلاش در برطرف نمودن آن ها
۳. مشارکت در نظارت بر ارزشیابی فعالیت های اعضای هیات علمی طبق مصوبه وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی با عنوان محاسبه و اعمال ضریب کیفی عملکرد پزشک متخصص ، فلوشیپ ،... موضوع ماده ۱۵ دستورالعمل پرداخت مبتنی بر عملکرد پزشکان شاغل در بیمارستانهای وابسته به دانشگاه های علوم پزشکی.

ج) امور اجرایی

۱. تشکیل شورای آموزشی بیمارستان با ترکیب (معاون آموزشی به عنوان رئیس شورا ، مدیران گروه یا روسای بخش ها ، مسئول EDO ، سوپروایزر آموزشی ، نماینده آموزشی سایر دانشکده ها به انتخاب معاونت آموزشی دانشگاه)
۲. تشکیل کمیته بررسی امور دستیاران و دانشجویان گروه های علوم پزشکی در بیمارستان با ترکیب معاون آموزشی و پزشکی با نماینده ایشان (به عنوان رئیس کمیته) ، نماینده دستیاران ، نماینده دانشجویان گروه های مختلف پزشکی ، مدیر داخلی و مسئول حراست بیمارستان
۳. شرکت در جلسات معاونین آموزشی بیمارستان های دانشگاه به منظور هماهنگی در امور آموزشی
۴. مشارکت در حضور فعال در کمیته ها یبیمارستانی (عفونت ، مرگ ومیر و..)

د) امور خدمات آموزشی

۱. دریافت برنامه آموزشی فراگیران رشته های مختلف از دانشکده های مربوطه قبل از شروع هر ترم تحصیلی و انجام هماهنگی های لازم با بخش یا گروه متولی آموزش در بیمارستان
۲. دریافت لیست فراگیران رشته های مختلف از دانشکده های مربوطه و معرفی آن ها به بخش های آموزشی
a. هماهنگی در نحوه تقسیم کارآموزان و کارورزان پزشکی با معاونت آموزش بالینی دانشکده پزشکی و مدیران گروه ها / بخش های آموزشی بیمارستان براساس ظرفیت بخش ها
b. هماهنگی در تقسیم سایر دانشجویان معرفی شده به بیمارستان با معاونین آموزشی دانشکده معرفی کننده و بخش متولی آموزش بر اساس ظرفیت بخش ها

۳. نظارت بر کیفیت آموزش در بخش های آموزشی
۴. نظارت بر اجرای اجرای برنامه ها و مقررات آموزشی در بخش ها و در مانگاه ها (طبق برنامه ارائه شده توسط بخش)
۵. نظارت بر نحوه ارزشیابی و امتحان پایان دوره فراگیران و اعلام نمرات ارزشیابی کارآموزان و کارورزان به معاونت آموزشی دانشکده مربوطه
۶. صدور کلیه گواهی های شروع به کار ، پایان دوره و گواهی کارکرد برای تمامی فراگیران در مقاطع مختلف تحصیلی که در بیمارستان حضور داشته اند به معاونت آموزشی دانشکده مربوطه
۷. نظارت بر اجرای موازین اسلامی و حرفه ای و رعایت اخلاق پزشکی توسط فراگیران در بخش ها.
۸. نظارت بر اجرای حضور ادغام یافته دانشجویان گروه های علوم پایه در بیمارستان های آموزشی در ارتباط با آموزش بالینی (نظیر حضور دانشجویان داروسازی ، میکروبیولوژی و...) .
۹. برنامه ریزی جهت استفاده مطلوب و بهینه گروه ها / بخش های آموزشی بیمارستان از فضاهای آموزشی موجود (سالن کنفرانس ، آمفی تئاتر و کلاس های در س)
۱۰. نظارت بر وضعیت رفاهی فراگیران رشته های مختلف در بیمارستان و پیگیری امور مربوطه
۱۱. نظارت بر وضعیت پویان های دستیاران و دانشجویان و پیگیری امور مربوطه

نحوه انتخاب معاونین آموزشی بیمارستان ها

معاون آموزشی بیمارستان با پیشنهاد ریاست بیمارستان و تائید رئیس پزشکی و معاونت آموزشی دانشگاه و با ابلاغ ریاست دانشگاه منصوب می شود.

در هر بیمارستان آموزشی یک دفتر توسعه آموزش تعریف شده است که مسئولیت آن بر عهده یک نفر از اعضای هیات علمی واجد شرایط و مجرب در امر آموزش پزشکی می باشد . دبیر توسعه به پیشنهاد معاون آموزشی بیمارستان و با ابلاغ معاونت آموزشی دانشگاه منصوب می شود.

به منظور انجام امور آموزشی و هدایت فعالیت های آموزشی در هر بیمارستان یک واحد آموزش تعریف شده است که مدیریت آن بر عهده معاون آموزشی بیمارستان می باشد و در این واحد باید حداقل ۲ کارشناس آموزشی حضور داشته باشند که مستقیماً زیر نظر معاون آموزشی بیمارستان فعالیت می کنند.

شرح وظایف واحد آموزش بیمارستان به شرح زیر می باشد :

۱. دریافت برنامه های کارآموزی از هر دانشکده ۲ ماه قبل از شروع هر ترم
۲. تشکیل پرونده برای هر دانشکده در رابطه با برنامه کارآموزی ها با نام اساتید و گروه های آموزشی
۳. هماهنگی با بخش های آموزشی به منظور تعیین تعداد دانشجویان قابل معرفی به بخش متناسب با اولویت ها شامل: ارسال برنامه ، نیاز آموزشی ، امکانات بخش و ...
۴. هماهنگی با مدیر بیمارستان جهت استفاده از فضاهای فیزیکی بیمارستان (جهت تعویض لباس ، ارائه کنفرانس ، برگزاری کلاس) و نظارت بر نظافت و امنیت این فضاها
۵. بازدید از بخش ها و بررسی مشکلات ، تهیه گزارش ، پیشنهاد راه حل مشکلات احتمالی و ارائه به معاون آموزشی بیمارستان
۶. پیگیری در خواست امکانات جهت آموزش دانشجویان از بیمارستان و دانشکده های مربوطه بر حسب نیاز
۷. نظارت بر اجرای قوانین پوشش حرفه ای در محیط بیمارستان
۸. اطلاع رسانی به اساتید در رابطه با بسته ها و کارگاه های آموزشی در ابتدای ترم
۹. دریافت نمرات از بخش ها / گروه های آموزشی و ارسال به دانشکده مربوطه
۱۰. دریافت فرم حق التدریس اساتید بخش ها / گروه های آموزشی و ارسال به دانشکده مربوطه
۱۱. صدور گواهی های شروع به کار ، پایان دوره و گواهی کارکرد فراگیران